

Võimane m. Sakslaste võimale toetuse esitamine

17. aastakäik.

Uus nummer 40 kop.

Meie Mats

Nr. 182.

Laupäeval 23. (10.) veebruaril 1918.

Nr. 182.

Lõukoer ja Simson.

Militarismus ja demokraatia.

Tellimistega palume rutata! „Meie Matsi“ talitus.

Tere tulemast, sõjamehed!

Küllalt! Kõik on lõppenud. . .

Sel rõõmsate ja ärevate üleelamiste ajaloolikul filmapilgul, kus revolutsioonilise rahva võimse sõnaga sõjavälja piiridelt elav kaitsevõre ära võetakse, tahaks nii väga mõttes pilku heita kõige selle peale, mis seal sünnib.

Armsad sõjamehed!

Misfugusena kostis või kostub teile sõnum: „Sõda on lõpetatud. Teie olete vabad! . . .“

Kas jäete täis sõjavaimustust, mõtlema oma kodumaa saatuse peale ja lahkute kahtlema, merise südamega weretalgult, nagu pooleli jäänud töölt.

Õi ruttate oma kodukoldele täis teadmist, et sõda igasuguse mõtte kaotanud, et enam vajadust pole teineteist tappa, et see hirmus verepulm saatamate pöörane ettevõtte oli? . . .

Meie omalt poolt võime teile ainult tere tulemast vastu hüüda ja tunnistada, et paljukannatanud ja poolnälgas, nagu te isegi, kodumaa teid igatsusega ootab.

Nastad, mis te surmariigis mööda saanud, oma värskust ja jõudu selle peale raisates, mis inimejeloomusele täieste võeras peaks olema — hulgaliselt tapmisele — on meie kodumaa hea käekäigu, jõukuse peale rasket mõju avaldanud.

Täis noorusejõudu, elutuld olite te, kui teid jaha ja äkke tagant, tööpingi ja rahuliku ameti juurest ära kisti.

Maa aga, kust see elav tööjõud ära weeti, mitte wiljaka nõudaks töötamiseks, vaid hirmsaks, meeletuks hävitamiseks, wajus ikka rohkem ja rohkem willetsusele.

Ja praeguse ainuwalitseja — Wene rahwafomisjaride — käenäitusel weriste wõitluste tallermaadelt, niisketest, külmadest kaitsekaaridest, lahinguwäljadelt, kus teie sõjasektisiliste luud puh-lawad, lahkudes, ärgu ühelgi teie seast mõte tekkigu, et te äravõidetutena tagasi tulete.

Ei, keski ei julge seda ütelda ja mõelda.

Rahwas, kes ülemate äraandmise tagajärjel palja kätega waenlase vastu wõidelnud, kes suur-tüki kuulide puudusel tormijooksu kiwidega tagasi löönud, on tugev ja südi.

Terwe ilm teab, et te kordagi surmapõrgu ees wärisenud ei ole, kuhu teid ajast jäänud, willetsate kaitseriistadega paisati.

Te olete wahwuse ja wastupidawuse imetegusi teinud, misfuguseid ajaloo ei leidu.

Mitte äravõidetutena ei lahku teie, vaid wõitjatena, kes terwe rea raskete kannatuste läbi leidnud on, et rahwaste õnn mitte waenus, weristes kottupõrkamistes, ei ka mitte üksiteise häwitamises ei seisja, küll aga rahulikus naabrielus, wiljarikkas töötamises wennalikus üksimeeles.

Te ei taha enam selle käju vastu teha, mis ütleb

„Ära tapa!“

Te ei luba enesel mõteldagi, et te leplikuse, aujameelsuse peale teile hoop selja tagant antakse.

„Wenemaa sõda enam edasi pidada ei taha. . . Selle“ tõenduselks saadab ta oma sõjawäed wäliselt wäerinnalt koju. . . Wastutus järgnewate sünd-muste eest langegu nende kaela, kes julgeb Wene-maa vastu uueste sõda alustada.“

Wäga iselaadiline pääsetee diplomatilisest un-kotist, kuid omast kohast täielikult loogikist, sest ta wiib sõja ja rahu küsimuse rahwa oma õiguste tasapinnale.

1914. aastal kõigi Euroopa rahwaste tahtmise vastu alustatud sõda on rahwastel enestel õigus lõpetada.

Ja et kõik rahwad sõja vastu, sõjast tüdine-nud on, seda tõendawad meie sõnumid igast ilma-kaarest.

Sõja edasijattamisest ennast lahti üteldes, ühtlasi aga ka alandawatele erarahutingimistele allakir-jutamast tõrkudes, talitab rahwafomisjaride nõu-kogu täielikult 1913. a. Baaselis ärapeetud sotsia-listide kongressi waimus.

Teatawaste tegi selle kongressi resolutsion or-ganiseeritud rahwahulkadele ja nende juhtidele ko-huseks, endid monarhidest lahti lüüa kui need sõda peaks kuulutama

1913. a. oli Baseli kongress arwamises, et sel-le kristliku otjuse täitmise au Saksa sotsialdemo-kraatiale wajak langeb. Et, Wenemaa sellega toime saaks seda ei teatud uneski aimata.

Kuid Wenemaa on alati imedemaa olnud.

Ja ka nüüd hüüab Wenemaa esimesena kõigi teiste riikide seast

„Sõja ja rahu küsimus ei ole mitte diploma-tide asi, vaid rahwa asi.“

Jääb see hüüdjaks hääleks kõrbes?

Torgatakse hüüdjale ehk juba homme mõet selja tagant kõrisesse?

Meie seda ei tea.

Õgatahes on aga näha, et rahwad nagu kuu-tõbised sõjauimastusest ärkawad ja kainemalt ringi waadata püüawad, kuigi weel täis hirmu, mis homme päew toob?

Ja kes teab, võib olla, ehk seisamegi selle aja läwel, kus Simson lõukoera palja kätega lõhki käristas.

Söödikud.

Roman noortele ja wanadele lasklejatele.

Felicitas Rose.

(Järg 4)

Ta oli nii wastututulelik tema wastu olnud, nii et konsul Richter'i proua ainult omaette imetles, kes teda nii hästi on oskandud kaswatada; ta leidis, et wanemad mõlemad igapäewased ja harilikud inimesed on, aga ega Helmut ju nendega abielusse ei astu.

Ja siis need sugulased?!

See wastit onu Jostias!

Just praegu oli see tema poja kaenla alt finni wõtnud ja teda kõrwale tuppa wiinud, just sel filmapilgul, kui Helmut preili Habermalz'i tahtis tantsuma tutsuda.

Wõib olla tahtis ta juttu, mis söögilaul pooleli jäi, jatkata — igatahes oli Silde tema peale oodanud ja mitmelegi korwid annud — ja seal läks onu Jostias doktor Richteri minema. Kõik paniwad tähele, et Silde wiha pärast päris walgeks läks, siis aga kohe ühe pika walgetwerd ohwitseriga tantfijate hulka kadus.

Ja kõik nägiwad seda, ja mitmed emad ning noored neiu oliwad seda kuulnud, kui see hirmus Jostias poolkõwaste Helmutile oli ütelnud.

„Tulge armas doktor, laste need söödikud jääda kus seda ja teist.“

See kõik pidi sündima Silberi wõderastemaja püha ruumides.

Kõige hullem oli aga see, et proua konsul ise oli näinud, kui tema poeg selle üle naeris, mitte just naeris, waid naeratas.

Proua Richter'it pani see juhtumine kawa mõtlemata, ka siis ei läinud see tal meelest, kui ta juba woodis oli. Ta ei olnud harjunud kawa ülewel olema; ka täna kuulas ta ainult programmi esimese osa ära ja kadus tasakesi.

Doktor Richter oli kawa Jostiasega kadunud. See pidi muidugi kõikide tähelepanemist äratama, ja nii see ka oli.

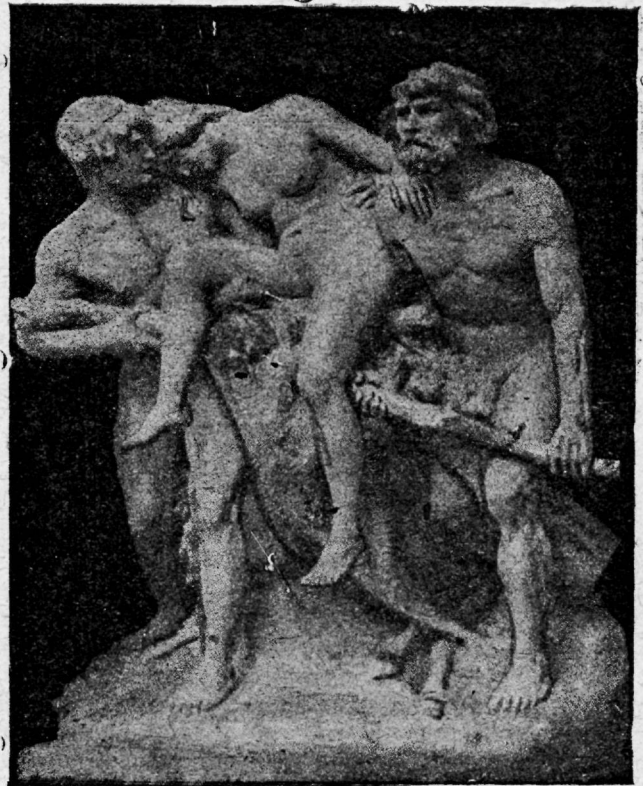
Paljudele emadele ja nende tütardele ei olnud see asi mitte meele pärast; kawalerid aga kellel nüüd enam noore doktoriga wõistelda ei pruukinud, rõdumustaswad endid wäga.

Helmut Richter tundis wäga suurt huwitust selle wanaherra wastu, kes teda nooresoo seast wälja oli kistunud. See oli üks iseäralik inimene, üks inimene sõna täies mõttes, kelle ees Diogenes küll oma küünla ära oleks puhunud!

Kes oleks wõinud aimata, et ta nii rihas on?

Doktor Richter'il käis juba pea ümber, nendest arwudest, mille üle Jostias talle kõige külmema wärga seletas.

„Need lollid siin, ei pruugi meid mitte kuulata. — Ehitage doktor, ehitage ainult! Aga suud peate te pidama. Ma ei kingi ju teile midagi, waid kliinikule, sõna tõsises mõttes, oma waestele ligimistele.“

Wästmine.

Ja mõtelge ikka selle peale, et teie wanaisa, rahu tema põrmule, mulle ühe maalapikese kinkis, sest ta nägi, et ma tööks pois olin. Nüüd saab tema pojapoeg seda tagasi, kes ka üks tubli inimene on.

Mitte kofku hoida, doktor, waid korralikult ehitada! Ma ei taha mitte, et nii palju haigeid ruumipuuduse pärast ilma abita peawad jääma; weel iseäranis lapsed, kelle filmis üksainus kurb pilk minu südant wõib liigutada. Mitte kofku hoida, doktor! Mul on teie wastu usaldust, sest wana linnapea, kes teiest tulewikus palju loodab, on mulle palju head rääkinud. Ka teie uuendused on kõigile meeldinud.

„Mesilase agarust on neis näha, doktor.“

„Jand Jostias Habermalz, ma ei tea, mis teile ütlemata pean, mismoodi tänama, ja kas ma seda üleüldse wastu tohiksin wõtta?“ —

„Jätke juba see, doktor. Wastu wõtma? No, sellest ma küll aru ei saaks, kui teie seda mitte wastu ei wõtaks. Ainult, Jumala pärast, waikida. Kui ma ükskord siit ilmast juba olen lahtunud, siis wõite te ju teda ka „Jostias'eks“ nimetada (üks wäga kena nimi), aga enne mitte. Ja nüüd räägime parem millegist muist. Näete, sealt tuleb juba preili Pfeilshütz, sellel wältas meie kõne wististe liig kawa. Ta ei wõi mind filma otjas sallida, ja ka minule

on niisugused lahjad wanadpiigad hirmutuseks, aga ta on ometi töökas mesilane, kuna need armsad ligimesed teda sõõdikuks tembeldawad. Mind paneb see imestama, kuidas ta oma õiget seisukorda warjab.

Isand Jofias tõusis üles ja hakkas tundmusega laulma

„Ühtel sammul sammub ta
Üle saali pöranda“ — —

„Kaswast ani waatama,“ jatkas preili von Pfeilschütz. „Kuid ma ei mõtle selle all mitte teid, ma tuln, et doktoriga kokku saada, kes minu eest terwe õhtu põgeneb.“

Doktor Richter tõi weel kolmanda tooli juurde ja nüüd lobisesiwad nad kolmekesi edasi.

„Kui me siin weel kauem koos istume, siis on küll homme kuulujutt lahti, et me kihlatud oleme,“ tähendas isand Jofias kuiwalt.

„Ja kui sellel kuulujutul tõepõhi all oleks, siis teeksite te küll esimese mõisliku sammuga omas elus,“ oli wanapiiga tähendusriikas wastus.

Isand Jofias naeris nii kõwaste, et tal hing kinni jäi, ja doktor Richter talle selga fidi kloppima.

„Ah — see on kasulik!“ hingeldas ta, „naermine on ju nii terwifeks. Ha-ha-ha! . . .“

„Teie olete mulle ka küll hea,“ sõnas wana preili. „Subasite mulle, täna neudega mitte tegemiski teha, aga nüüd teete filmi nii et aitab.“

„Kas, mina?“ küsis doktoril masiüitalt.

„Doktor, minu eest ei pruugi teil midagi warjata. Ütelge aga julgeste minule, kui oma ema hea sõbrannale, millal pulmäd on?“

„Paar päewa olen ma alles siin, ja juba pean laulatatud olema!“

„Kui see asi teile nii wastumeelt on, siis ei oleks pidanud te ju nii filmi tegema.“

„Tegin ma siis seda?“ naeris doktor. „Kelleligi ei ole ju ometi keelatud ilusaid neidusi waadelda.“

„Muidugi mitte,“ aitas Jofias kohe järele.

Preili Pfeilschütz ajas ennast sirgeks. „Ütelge ometi, inimeselapsed; olen mina pime wõi teie? Ilusad neidud! Üks harilik nägu, ainult piim ja weri, millest wähem hingeelu wälja paistab, kui minu mopsil; palju wähem, kinnitan ma teile. Madal otsaesine, mille taha ennast ainult warblase tarkus wõib mahutada, ja misugune kiikw, lohakas käik! Ja siis weel need käed! Pehmed, arenemata, ilma et nad mingisugust kindlat iseloomu kujutaks.“

Sel filmapilgul pandi kaks niisugust kätt onu Jofiasse oladele ja üks sulaw heal küsis:

„Kas wõib kuulata?“

Hilde Habermalz sõnas oma nõidusliku naeratuslega: „See ei ole sinust mitte õige, onuke, et sa meilt parema tantsija ära meelitafid. Kuule ainult seda joowastawat muusikat!“

Doktor Richter kargas kohe püsti. Tal oli natuke piinlik, et ta praegu pealt oli kuulunud, kui seda ilusat õit maha tallati, — mis teadis niisugune wanapiiga iludusest ja meeldiwusest!

Ta tahtis oma käe juba neiu salelda teha ümber panna, kuid tõmbas tagasi.

„Armuline preili, rohkem kui see tants, huwitab mind — teie kinnas. Esite ei pannud ma teda tähelegi. See on midagi — midagi imeilusat. Kas saate ka selle wäärtusest aru, mis te kannate?“

„Minu wanaema kindad,“ naeris Hilde. „Ma tean, et nad wäga kallid on ja sellepärast ma neid kannangi. Hiljuti tahtis see hirmus kandidat Hermes neid mult rööwida, kuid sealjuures tõmbas ta ihe neist kätti — o, see tegi mind nii wihaseks.“ Ja jällegi naeris ta nii südamest ja lohkilt, et doktor Richter imestades tema otja waatas, siis aga jälle oma pilgu kinnaste peale tagasi pööras.

„Ma olen wana asjade austaja,“ tähendas ta.

„O, preili Hilde, kui ilusalt teie ta kinni nõelunud olete.“

Seekord langes, soe imestlew pilk Hilde osaks.

See naeratas häbelikult ja waikis.

Kui ta oma kinnast jälle kätte tahtis saada, ei annud doktor seda kohe tagasi, waid ütles: „Ma olen suur enesearmastaja, preili Hilde. Mul on just niisamaguse kirjaga lina olemas, keskest on ta kätti, ma lasin teda juba kord parandada, kuid see ei tulnud hästi wälja ja lasin wiimse kui filma üles arutada, ja nii ta weel seisabki. Oh, kui ilusaste te seda tõstanud olete, aga wastake mulle küsimuse peale: — te olete maalija?“

„Ma ja misugune!“ sõnas onu Jofias wahele.

„Kõik seinad on kodus wärwiplätsakaid täis. Kas ja oma wiimase töö ka juba kuldraami fisse oled pannud, Hildeke?“

Hilda jaatas kortsus kulmul.

Onu Jofias naeris karmilt ja koputas heasüdamelikult wennatütre pale peale. „Sa waene loom! Kuidas saad sa oma onu pärast kannatada. Ta näitas mulle nimelt rõdemust särades ühte pilti, mida ta „Ülestõusew päike“ nimetas — kuna mina arwasin, et pütsid päikese käes kuiwasiwad.“

Doktor Richter kumardas Hilda ees ja tantsides läksiwad nad minema, isand Jofias waatas neile ükskõiksest järele. Helmut oli iseeneses oma uue sõbra peale wäga wihane, kes seda waest tütarlast nii pilkas; tal oli kaastundmus selle ilusa lapsuse wastu, kes onu jutuga peale nii ära oli punastanud, ja kõwemine, kui harilikult tal wiisiks oli, pigistas ta seda wäikest kätt — kätt, mis nii ilusaid asju wõis luua.

„Teie tulete warsti minu ema waatama,“ sofstas ta wäikse roosa kõrwakesesse, „ja ma tahan teile oma terwet kunstiwara näidata, mis teid wist küll huwitab. Teid, kes te nii suur kunstnik olete.“

Hilde lõi oma imeilusad filmad äraandlikult tema poole ülesse, nii et süda kiiremine tufsuma hakkas, aga waewalt oli tants lõppenud, kui jälle seda huwitawat kinda kirja uurima hakkas, kuni Hilde wiimaks pahaselt ta käest ära tõmbas ja teise tantsijaga minema hõljus.

„Mis ei tee küll naisterahwad ära oma lõbus- tuseks, kui neid midagi tarwilikku tooma paneks selle

Omatasu.

Alasti ja häbitumalt
ringi rändab ilmas ta:
ringi rändab omatasu
nurjatuma naeruga.

Suus tal seisab rahwatasu,
waeste werewaew ja 155,
aga südamas tal peitub
ahnus — mustem weel kui 55.

Südamas tal peitub walstus,
wennawereft punane,
peitub ilbe hoolimatus,
ohakale omane.

Alasti ja häbitumalt
ringi rändab ilmas ta;
ringi rändab omatasu
nurjatuma naeruga.

R. Põld.

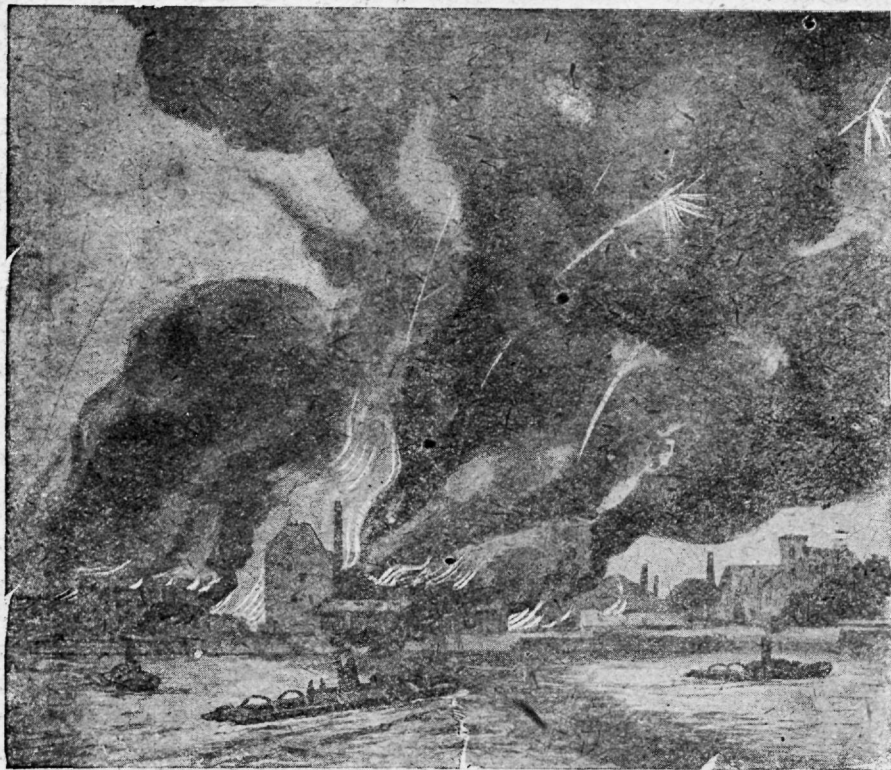
Aeg lendab...

Aeg, lendab. Aastatuhandeid
ta juba lendab ruttu,
ja kõiki kaasa wõtab neid,
kes näinud naeru, nuttu...

Ja uued põlweid sirguwad
ja uued põlweid taowad,
ja jälle uued wirguwad
ja sirguwad ja waowad...

Ja nii see läheb lõpmata:
Aeg ühenda jäeb lestima
ja ainult mälestusena
meist, oluist, juttu westma!

R. Põld.

Plahwatufed Saratowi sõjamoona wabrikutes.

maa pealt, mis nad siin ära tantfiwad, siis laulaks
nad küll teist laulu, need sõbdiku.d"

"Urge siis alati ka nii nurisege, isand Haber-
malz," naeris doktor Richter, "see on ju nii südant-
rõemustaw pilt, see õitsew, naerataw noorsugu!
Kui arst olen ma wäga palju häda ja wiletsust näi-
nud, — see on mulle lahutusels."

"Mulle mitte," pobises wanaherra.

"Mis põhjusel te siis siia tulite?" küsis Helmut
imestanult.

"Esiteks tahtsin ma üht laulu kuulda, teiseks
olen ma ise seltsi asutamise juures tegew olnud ja
wanal ajal isegi kui õõpik kaasa laulnud. Kuid
haigus rõõwis mult heale. Ja ilusti laulsid need
nooredmehed, — see on tõsi, aga üks asi, mis mu
südan täitis — oliwad need wanad kohwitantad,
kes siingi oma wadistamist ei wõinud jätta; ja siis
need noored, kes sellega sugugi rahul ei olnud, et
rahwalaulusi lauldi. Mis teawad need lollid ka
digest muusikast! Ja kui lauljad nii ilusti ette kand-
sid: "Ei saa mitte waiki alla," seal naersid ja wa-
distasid nad hulla; kui aga pärast keegi waltseri
unistust ette hulus, siis kuulasid kõik, kõrwad kikkis —
ptui kurat!"

"Ka seal on teil jällegi õigus," tõendas doktor
takka — — — "kas antakse minule märku, wõi
teile," sõnas ta forraga ja näitas ühe tugewa kan-
gelase rusika peale, mis, saali ukse peal wehkides,
neile midagi tahtis teada anda.

"Seda waatame kohe järele," ütles onu Jofias
rahulikult, "ennem aga tulge ja kirjutage oma nimi
siia alla!"

"Ta pani Helmuti ette postkaardi, mis Silberi
hotelli hiilgawat pidusaali kujutas.

"Kellele see läheb?" küsis doktor Richter.

"Ühele minu wäitsele sõbrannale, kes ka teiega
sugulane on; lugege, mul pole seal midagi warjata."

"Preili Roselis von Heimgart. Siin. Südam-
likka terwiseid armsale üffiklasele saadab onu Jofias
ja —" luges doktor ja siis kirjutas ta ruttu juurde
"onupoeg Helmut," — peaegu mõtlemata käis see
tal.

"Subli, doktor, see saab teda rõemustama."

"Sm — teda ei sallita mitte hästi Dillenhau-
senis," tähendas Helmut, onu Jofiasega üle saali
sammudes; sest see imelik märguandmine rusika poolt
oli ikka tungiwamaks läinud.

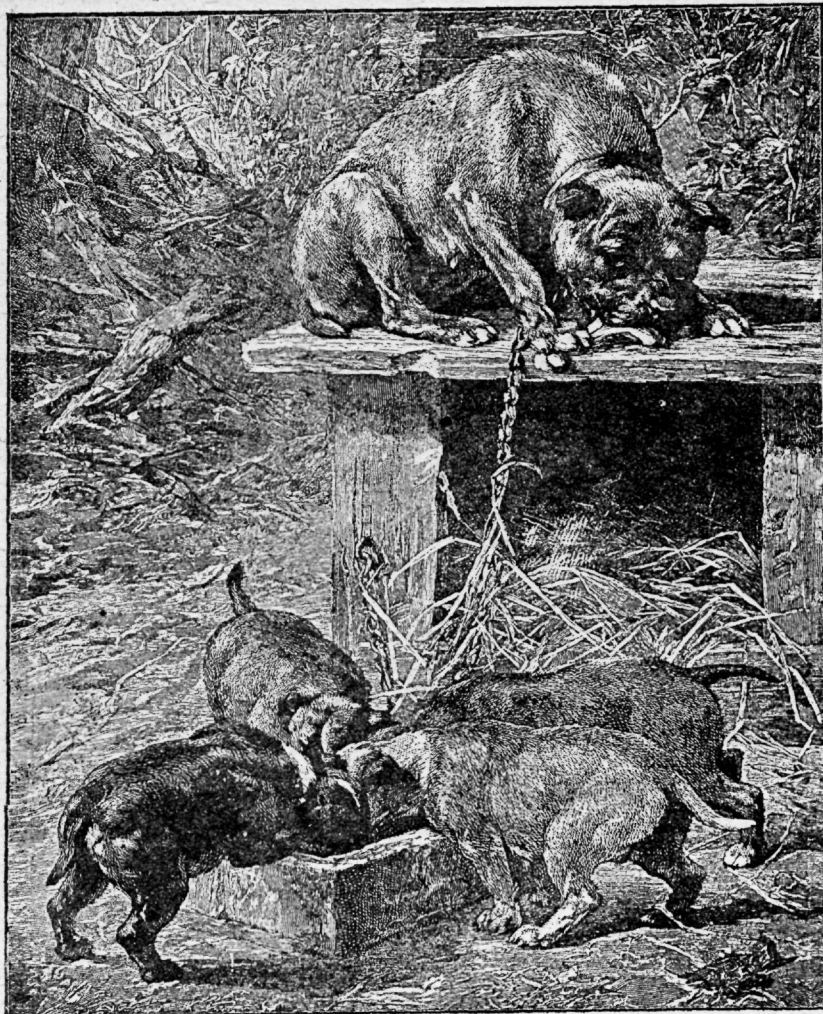
"Lambapead," kirjutas onu Jofias wastuseks.

"Kõik Dillenhauseni elanikud on lambapead, mina
ja Roselis oleme ainukesed mõistlikud siin."

Natuke imestanud jäi doktor talle otse waa-
tama, aga seal oli see hiiglakäsi teda juba finni
haaranud ja majapidaja Kaspar tõmbas teda ette-
kotta.

"Isand doktor — esimene arstiabi tarwitaja!"
ütles ta saladuslikult.

"Minu austatud ametiwend, Rohelise Kuuse"
majateener on oma pealuud wigastanud ja nõuab

Sunnelik perekond.

Kas selleks . . .

Eibed, taabid mures oh'fid,
Idivad lollu käd:
mõisa, küladesse sõitfid
suured sõjawäed.

Rüla serwal, wiimses talus,
solbatid on ka.
Perenaisel paha, walus —
ei mõista rääkida.

„Aga sellest pole wiga,“
mõites eidele.
„Somme tuleb linnast koju
minu ültrele.“

„Külap tema juba mõistab
teiega rääkida;
ega muudu linnas koolis
pole tänud ta.“

Manni tuli. Kodu rääkis
aina weneleelt,
nii et wenelane naeris,
tundes sest headmeelt.

Manni rääkis — rääkis palju —
kuni „armastuseni“;
rääkis oma au ja südant
ära wiimati.

Wene papp neid pani paari,
ühte jäädwalt fiis.
Manni ja Eil „inwentari“
Wanka Wolga ääre wiis.

Emale näüb nutab, nutab . . .
filmis pisarad
tabund ültreleste pärast
tihti weerewad . . .

Kas selleks fiis mu Manni õppis
tarkust, weneleelt,
et ta omal mehels leibis
Wanka — eluteelt! ?

Alg. Timm.

teie järele, nagu hirm weallika järele. Ruttu teele, latein on mul kaajas.“

Doktor lastis enesele rahulikult palitu selga aidata ja sammus Kaspariga seltsis uksest wälja.

„Mis haigel wiga on?“ küsis doktor juttu tehes.

„Ah — ainult nii. Pimedas komistas ta —“

„Imelik küll,“ sõnas doktor wahela.

Kui ta Kasparit lähemalt oli filmitfenud, tuli ta otsusele, et see kaunis tragi mees on.

Kasparile meeldis ta ka. Hoolitsedes hoidis Kaspar laternat nii, et walgus mitte tema saatja filmade peale ei mõjuks, waid otse teed walgustaks.

„See on nii hea, et te fiin olete, doktor,“ algas Kaspar jälle heasüdamliselt, — „nii hea!“

„Ega endine arst teid fiis pahastegi wastu wõtnud.“

„Urge seda parem rääkige, doktor! Teie olete meie mees ja tunnete meie nõudmisi, aga see teine on ju päris mõrfsukas.“

„Kaspar, ärge nüüd lollust rääkige!“

„See ei ole ju ometi lollus, doktor. Tõeste mitte. Waadake, tema juures suri inimesi rohkem kui kärbsed. Seal oli minu tädi ja tema poeg Albin. Teie teate ju weetõbist Albini? Oli üks waene pois, kuid alati rõemus ja lustilik. Meie kandsime kõik tema eest hoolet ja teegi ei mõtelnudki surma peale; kuid seal tuli see arst, wiis poisi kliinikusse, ja kolme päewa pärast oli pois surnud.“

„Tähelpanemise wäärt lugu, Kaspar. Teie näitate küll õige algupärane olemat.“

„Seda ei teadnud ma siamaani küll mitte. Majateenrina olen ma ennast siia palganud ja selleks tahan ma ka jääda. Aga teile, doktor, soowiksin muudatust. Teie peaks naise wõtma. Ma tean ka paraja teie jaoks.“

„Teie olete wäga lahke, Kaspar, aga ma tänan südamest.“

„Teil pruugi ilmaaegu tänada, waid tänage fiis, kui minu ettepanekuga nõus olete. Ilus —“

ah, nii ilus, et teda kirjeldadagi ei saa. Ma mõtlesin seda täna õhtulgi weel, kui preilid Silberi hotellis oma mantlitest, kui sibusad koorest, wälja pugestid, — kui preili Roselis süa peats tulema, siis pimestaks ta küll teid kõiki oma hiilgusega."

"Kas teie teda mulle olete määranud?"

"Teie teenistujeks, doktor. Ja hea on ta, nagu ingel taewas, waene on ta küll, kuid need on ju kõige paremad inimesed, ja hoolas kui mesilane —"

"Head ööd, Kaspar, te peate tagasi minema. Nüüd saan ma juba üksgi läbi."

"Noh, head ööd siis, isand doktor, teie tulete ehk weel wõerastemajasse tagasi." Ta sirutas oma suure käe wälja, mida doktor südamlikelt raputas ja waewatajaks talle raha pihku pistis. Siis kadus Helmut ukse taha, mille ees üks noor sulane ju ammu küünlaga tema peale ootanud oli.

Kaspar uuris rahatükki laternawalgel.

"Wiis rubla!" hüüdis ta imestades.

"Ma olen ju alati ütelnud: Weel on inimesi, kellel ka südamed rindus on! Ja mis minust ära ripub, — siis peab ta saama, selle wäikse preili Roselise."

Pooltundi hiljem astus Helmut peremehe saatel jälle wõerastemaja uksest wälja. Kiirelt sammus ta edasi, weel kord suurest kuusest mööda minnes, mille all ta lapkena ja siis nooremehena sagedaste oli istunud — ja salaja suitsetanud. Ka täna oleks ta hea meelega siin paar minutit seisatanud, kuid ta ei tahtnud seda armastajapaari segada, kes seal, kuusete warjul seistes, suudles. Kui korraga puuks Helmuti jalgade all praksus, tõmbas naisterahwas ennast meesterahwa käte wahelt lahti ja jooksis minema. Ta oli sirge, lestmise kaswuga inimene, ülени mustas riietes ja tumepruun loffis juuks, mis musta kübara alt wälja paistis, tuli doktorile langeste tuttawa ette.

Selsamal filmapilgul astus ka meesterahwas kuuse warjult wälja ja filmitse edasiruttawat kogu järele

"Roselis — pagana päralt, mis sul siis nüüd oli?" kuulis ta teda hüüdwat, aga pimeduses ei tunnud ta teda ära. Siis sammus wõeras edasi — doktor Helmut waatas talle järele, kuni ta pimedusesse kadunud oli, ja siis sammus ta ka ise kiirel sammul Dillenhauseni poole tagasi.

Roselis? — ta teadis ainult ühte niisugust nime siin linnakeses, niikaugele oli tema siis läinud?

See ei läinud talle mitte korda — aga ta oli ometi Roselise ema tunnud ja austanud. See tegi temale ja tema õrna tundmusele walu, et noor neiu niisugusest perekonnast siin nii hilja ja jumal teab kellega oli olnud. Kortsus otsaesisega astus ta edasi. Pidi ta rääkima? Pidi ta sellest juhtumisest oma wana emale teadustama? Ehk mis jaoks? Aga et ema mitte nende naisterahwaste sekka ei kuulunud, kes tagarääkimise läbi oma südant kergitawad, siis saaks ta iseeneses selle loo üle kurwastama.

Oma noorele sugulasele ise etteheiteid teha? Talle ütelda, et teda nähti?

Ta raputas pead.

Ei, ta oli ju ise täiealine ja — üleüldse see asi ei läinud ju temale sugugi korda.

Wõib olla, et ta ka ainult effinud oli?

Ta pidi peaaegu iseenes üle naerma, et see mõte teda rahustas ja kergemine hingama pani. Korraga hakkas ta kiirelt ärajookswale kogule järele minema. Ta sai selle ka warsti kätte. Siis jäi ta natuke taha, läks teisepoole maantee äärde, tõmmas kübara sügawamine pähe, mantli krae ülesse ja nii sammus ta kartlikult edasiruttawa kannul.

Ja seal — päris õige! Habermalzi maja ette jäi kogu seisma ja hülis wäiksest tagaustest sisse, mis ülesse kõõki wiis. Doktor ruttas kodu poole. Ta tundis suus iseäralikku maiku.

VIII.

Hilde Habermalzi juures oli thee-õhtu. Kutsukaardid oliwad juba kahelksa päewa eest kõige parematesse perekondadesse wälja saadetud. Kutsutute hulgas oli üks krahwipreiligi, Baleska Prielenberg-Wesau, Klettenite soost.

Proua Habermalzile tegi suurt rõemu seda nime kirjutada, seepärast tegi ta seda ise. Runa kõik teised kutsukaardid posti läbi kohale saadeti, anti see Hermannile kätte ära, kes wabrikus järelewaatajaks oli. Seda tehti kõik salaja, sest isand Habermalzile niisugune üleliigne uhkus ei meeldinud.

Selle kõlawa krahwliku nime taga ei peitunud aga midagi.

Kuni oma halli tsilindrini, mida ta harilikult kandis, wõlgade sees olles, oli wana krahwiherra ennast ühel heal päewal Monakos maha lastnud. Rest jäi oma tütreaga süa linnakesesse elama, ennast kõigist teistest, kes temast alamad olid, kõrwale hoides.

Baleska oli Hilde Habermalziga Vosanis, ühes kaswatusemas olnud. Kulu oli üks isa poolt onu kannud, kes aga üleüldiselt oma wennast ja tema loll-uhkest naisest palju wälja ei teinud.

Wabrikant Habermalzi rikkus murdis aga krahwiproua uhkuse: ta lubas oma tüdart Hildega läbi käia, ja ta sõi ifegi heameelega sagedaste proua Habermalzi juures, iseäranis siis, kui isand Habermalz äriasjade pärast reisu peal oli.

Kutsutud oliwad kõik ilmunud ja nüüd istusiwad nad, lõbusalt juttu westes, Hilde juures koos, kui onu Jofias, kes nagu harilikult, niisugusel ajal mitte soowitud sõbraks ei olnud, nende püha ruumidesse sisse astus, et oma wennale üht tarwilist teadet tuua. Naeruwäärt! Just, nagu oleks ta süa tahtnud jääda, nende hulka! Tõsiselt tahtis ta aga ainult oma wäikest Roselist näha, ei leidnud teda aga mitte.

See oli kõõkis ja seadis kõõgitudruku abil wõileibasi korda. Külaliste juure tuli ta ainult — et neid teenida.

(Särgneb).

Äraandja wangistamine.

Uppunu walwel.

Dõpimeduses willuwa unise tulesõlle ees kääritab inimesetogu, puhuti idusewa ja langewa leegi walgusesse ilmudes, seifamast mustawasse ümbrusesse wõjudes.

Ses on wehakil Rein soo tagasi lülast, walla poost sika uppunu furnuleha walwama saadetud.

Poiult roomamad leegilised kääritaja ees tulesemel toorete puutompide ümber, hüplewad, pimedust niibates, tõrgele ja pi-gewad tagasi wisifewate tulkide wahel peitu.

Aralt liitudes langeb nõrk walgusejuga kääritaja sasi-habemesse, paksudesse rippuwatesse tulumutarwadesse, walgustab filmapilguks luuelpustesse wajunud nina, ehk õime meduses ümber kobades parweotisele, kus uppunu furnuleha pütatab, ja langeb wärisedes tulesemele tagasi. . .

Rein näib tukkuwat. Igatõrd oga, kui leegituma jõe poole stutab, liiguwad kääritaja patsud tulumutarwad ja walgatab liire pill ühes tulekumaja parweotisele poole.

Reinule näis, nagu oleks uppunu ennast liigutanud! Ta teadis selle küll olewat palja filmapettuse, kuid ometi ei suutnud ta taltsutatada enese pillu, mis wästmata tahtlusega furnuleha järele luuras.

Uppunu oli Reinule hästi tuntud.

Eh! kes see ei tunnud ma' Parwe-Uadut?

Rõgu oma eluea, aastad aastate järele, õbb ja päewad, head ja halwad ümad oli ta kes parwel teekäijaid üle wedamas ehk Parweotisa tõrksis letil nõjatades möõda saatnud.

Parwe tõrksis oli Uadu enesele laialdase tutwuse oga ta halwa kuulsuse omandanud.

Misfugune peab naisterahwas olema?

Nagu kindral — otsustaw ja kindel. Aga mitte nagu kindral — ta ei pea palju mehi enda järel wedama.

Naisterahwas peab olema nagu laew, alati peab ta walmis olema uppujale abi andma. Aga mitte kui laew — ta ei pea iga sadamasse sõitma mooni peale wõtma.

Naisterahwas peab olema nagu koit — ilka wara üles tõusma. Aga mitte nagu koit — tal ei pea põhjust olema punastada.

Naisterahwas peab olema nagu luu — pimeduses peab ta walguft andma. Aga mitte nagu tuu — ta ei pea ennast warjutada lastma.

Naisterahwas peab olema nagu halwad sigarid — ilka odawad. Aga mitte nagu halwad sigarid — nad ei pea mitte ruttu ära kustuma. L. K.

Wihm ja päikesepaiste.

„Oh seda häda ja õnnetust, mis see uus kalender nüüd teeb“, õhtab giimnast. „Сочинение“ oli koolis wana aja järele ülesantud ja pidi 15. webruariks walmis kirjutatud ja kooliõpetajale kätte antud olema. Kuidas ma sellega nüüd lask nõdalat warem hakkama saan? Kui ajapikendust ei anta, siis protesteerin uue kalendri vastu.“

„Li trillalla, ai trallalla, kui õnn mul uue ajaga!“ rõdemustab seminarist, künnendaks weebuariks oli see tõõ kirjutada, aga nüüd seda päewa enam ei olegi! Kui mult сочинение't nõudma hakataks, siis protesteerin ma selle teguwisil vastu ja ütlen kooliõpetajale, et kui päewad wahelt wälja jääwad, siis jäägu ta koit ära, mis nendel päewatel oleks sündinud. Unja.

Eh! Uadu tõrksis küll tialgi ei tülitsenud, kellegi kallale ei tikkunud, waid nurgas oma pudeli tega walkest piipu nõks, alati walmis oli soowijat üle jõe aitama, o'gu see jüdaõõl ehk misfuguse ilmaga tahes, ja igatihega leplikult walmis sai, niisk peeti teda niisuguseks inimeseks, teda seltskonnas heameelega ei sallitud.

Rõneldi — Uadu seista wargate ja teerõõwlitiga õhenduses ja tõrd, kui rändoja karbajuut ühel kottpimedal ja marusel sügiselõõl parwe lähedal teel ära tapeti ja paljaks rihuti, oli Uadu isegi uurimise all, kust ta oga süütunnistuste puudusel wabastati.

Siegi walla armusaaja, Kurt-Radri, kellele Uadu parwe õhtas, omas saunas, peawarju andis, ei püüdnud sellele halwale arwamisele wastu seista, ehk küll temagi Uadule peale tõrksis istumise ja kiriku ning tõigi waimulikkude põdigamisi, awalikult midagi jälls ei wõinud panna.

„Küll wana kurt niisuguse tõrd perwelt ilka karwupidi jõlle kirbi!“ oli Radri õtus Uadu kohta, kui kirikuwanemad õpetaja ülesandel mitmel korral sõjata Uadut üle wiieteistkümnne aasta kirikusse armulauale kutsumas käinud.

Kuid niisugusest inimeste arwamisest näis Uadu ise tõige wähem hooliwat, istus endist wiisi päewad läbi tõrksis ja westis, kui ta lõbuses lujus juhtus olema, tõrksiwõderastele tõrksiteft, kiriherradest ja muudeft Sumalast seatud wanemateft ning ülemateft tõige sapisemaid piltejutte.

Rõnda õlid aastad aastate järele käinud ja nõnda õlbi Parwe-Uadut nägema harjutud, luni nüüd ta salabuskline uppumise lugu erutama uudisega suust suhu lendas.

See õlt õlnud ühel haruldasel talweõõl.

Waleste arusaadud.

Oplimist: „Teie, herra Leesberg, tõendate ikka, et meil hirmsaste joodawat. Noh, aga eila pakkusin ma ühele pooltoopi wiina (teate, mälestuleks oli jäetud) ja mis teie arvate?.. Tegasi lükkas!..“

Killu Ruskas (Jooma Jürile): „Tule sina, wennas, suutsin veel pooltoopi „dinaturkat“ wälja tirida. Eila pakkus teegi subjekt mulle pooltoopi monopolkat. Ha-ha-ha! Arwas wist, et ma nüüd, pärast „dinaturkat“, seda latet pidin jooma hakama! Weisi on ta, ja langust ei ole temas kõigewähematti...“
A. Ber.

Tundemärgid.

Parisi „morgi“ (surnukambri) ilmub noor- mees ja pöörab wahi poole küsimusega: „Juba tahe päewa eest kadus mu ämm ära. Arwatawaste juhtus temaga õnnetus. Kas ta ei ole ehl siin?“
„Teie ämm?“ pärib wagt imestusega: „aga ma ei tunne ju teda sugugi. Nimetage mulle wä- hemalt tema tundemärgid...“
„Oh, teba on ta wäga kerge äratunda: ta wa- distab hirmus palju!“

Kõik ametis.

„No waata, teie olete kõik juba täied mehed, armsjad weanapojad. Mis siis nüüd Richard teeb?“
„Ta on insener.“
„Ja Paul?“
„Arst.“
„Noh, ja sina, Karl?“
„Mina? Ma olen maalikunstnik.“
„Suurepärawane! Kudas siis nüüd teie isa elab? Arwatawaste on tal meel hea, et pojad kõik ametis. Kudas ta käsi läib?“
„Sja... töötab, et me kõik nälgia ei sureks.“

Parem wiina kui tinti, tuleb odawam.

„Wabandage, ma tarwitan tinti selleks et nalja- ja pille- lehte ajalagemust kirjutada, kust mulle ainult 15 kop. rea eest maksetakse.“
„Noh, waadate siis kui kasulil kaup see on, tarwis ainult 1000 rida kirjutada ja läes orgi tindipudeli hind.“
„Aga siis on ta tint oisja ja tõhu jaoks po'e midagi teys.“
„Siis soowitan ma parem teile „wäikest põllumeest“ osta ja terve teie olemine on üks kirjutamata naljanummer.“ —ks—

Dõ läbi mäsas wali tuul ja sadas wihma, wiimaseid lumehangekese weeloidudeks muutes. Jõgi oli kallasteni paisunud ja talwise jääkate rist-rästi proguliseks kätis- tanud ning tuhanded tükkidels purunenud jää rahutult liiklele ajanud.

Oli teisel hommikul peale seda tormist õõd, widewikul, kui Kurt-Radri erutama teatega külasse jooksis, et wana- turi õõsel Uadu kodust ära wiinud.

Radri tõendas, et tema juba õhtul, kui Uadu kõrtstist tules ahju peale magama roninud, seina taga kahlast lahinat ja hääli kuulnud.

Tema pole õõ läbi silma kinni saanud, kuid Uadu ei ole nagu midagi kuulnud ja jäänud lohe norinal magama. Umbes jada-õõ ajal kuulnud Radri seina taga jälle nagu kassi kinnumist, siis koputanud teegi wastu alenti ja häälnud waljuste, nagu mõni teekäija parwetuse ajal: „Parwe-Uadu, tule so wahest—laua ma su järel pean ootama!“

Sõnalauumata kolinud Uadu häätu peale ahjult maha, ajanud saapad jalga, pihktasuta selga ja sammun- nud õue.

Nii kui ta sinna läinud—nii ta jäänud.

Nõnda jutustas Radri Uadu kadumist, mida külas esi- algu üksti ei uskunud, seda enam, et Rodri oma nõrga kuulmise ja erutatud eitelujutu ega ennegi asjata külarahwa uudishimu oli tõditanud. Kui aga Uadu ometi kadunuks äi ja lugu kordniku kõrwu puutus, hakati kadunut otsima.

Siis ta uppununa jõeläärust jääpantade wahelt leitigi ja kordniku käsutusel politseiarsti tulekuni parwekillale asendati ning willa walwata onti.

Radri läis aga möõda küla ja kinnitas:

„Eks ma ütelnud seda ammu, et wana-kuri niisuguse riiwatu kord ära tirib! Nää, juba ammu igatses teise järele. „Raua ma sind ootan!“...“

Täna oli uppunu walwamise kord Otsa Jaani ja Reinu käes. Kumbki nendest ei tihlanud ennast arana näidata, sellepärast leppisid nad niitwisi kottu, et nad uppunu juures kordamööõda üktilult wahiti peawad ja kordamööõda kõrtsttoas puhtawad.

Widewikul tegi Rein lõtte üles ja istus tule äärde kwiile. Wihm oli wiimase kui lumekibeme ära uhtunud, õõ loitpime, tuleõõle walguetas parwestida aineti.

Jõel ähtis ja puhkis ükslugu paisuwa wee furwel jää ja õõrus nagisewaid sillaposta; kofsiõd õhked ja õgamisõd.

Pimeduseesse tungides püüdis Rein näha, mis jõel ja silla juures sünnib. Talle näis, nagu oleks uppunu ennast iflagi liigutanud.

Enese rahustamisõks tõusis Rein üles, wiskas paar uut puunotti tulde ja sammus parwekillale.

Jääpargid jõel oiid rahualt liikumas ja ajasid rufi- nal w õru sillapostisõd. Nõrt ehitus nagises ja õõtus tugewa rõhu all. Silla õõjal lamas uppunu surnukeha liikumata seljati, kãed pea kohal üleweel, nagu püüaks ta ennast misõki oodetawa lõõgi eest warjata.

Ettevõtmistused kodutuleja vastuvõtmiseks.

„Sõda on otjas ja ta sinuga on nüüd lõpp. Mu mees wõib iga filmapilt kaitskraawist koju jõuda ja selles olekus ei tohi ma ennast temale näidata. Siiditorseti, ja kõik sinu kingitud siduriidid ja karwakraed — need saadan sõbrannale.“

„Ja mind?“
„Benemaale tagasi.“

— Es —

Rahuldatus sammus Rein silalt tule juurde tagasi, kohendas luue hõlmad hästi wäheliti ja istus leegi paistelekiwi peale.

Rein oli tulastama jäänud, kui teda blast puudutati. Silmi lahti liites nägi ta, et Otsa-Jaan teda wähetama oli tulnud ning, lepiga tuld sorides, teisel pool tuleaset istus. Jaan oli enese tubliste ära morganud: seda tunnistasid ta unine lõpurgune nägu ja tortsurwajunud müts, mis imelikult turris seisis, nagu oleks tal selle all sarwed peidus.

Jaan seadis piibu peale sõe ja lausus siis, matsude wähele aineti tõeldes:

„Eks mine, katsu tah kõrtspingil wähe külgesti õõruda, külap ma juba üksi walmis saan.“

Seda ei lastnud Rein, talle peale uinatut wihu hakanud, cnefele lahte lorida ütelda, waid sammus kohe minema ja kobis sooja kõrtstuppa.

Siin jäi ta aga sambana lohmetult seisma, krapsas siis seinalt plekklabiteise ja walgustas toanurka, kuhu Jaan õhtul pingile pitutama heitnud.

Nägi ta siis wiirastust! Jaan oli teda ju praegu uppunu walwamiselt ära wähetanud, aga nüüd pitutas ta rahulikult unes norifedes ometi alles sealsamas, kuhu ta õhtul heitnud.

Waidi aega seisis Rein pärcant silmil Jaani ees ning äratas ta siis tugewa mütsuga üles. Kulus enne hult aega ära, kui erutatud Rein unisele Saanile oma lohmetuse põhjuse selgetis suutis teha.

Kui mõlemad mehed, kellele kõrtsimees tulela'ernaga weel taasa tulnud, jõele jõudsid, tabas neid seal uus üllatus: jääpangad liitlused, paisuwast woolust tantult, liiresti allawett, parwestid ühes uppunuga oli jäljeta tabunud.

Sulga aega seisis mehed sõnuta kustuma lõlle imber, kus katsi kiwi tahe inimese istumise aset tunnistasid. Wiimats lausus Rein:

„Aga mütsi all olid tal paganal tõesti sarwed. . .“

S. Kälaware.

Sabas ja sabas . . .

Suur leiwasaba usse ees, kus mitmel filmad juba wees; kuus kõhtu kodu ootawad ja tosin filmi waatawad. Me ema juba tellu katsi õu uulitsale sappa läks; kuid esimene polnud ta, waid jäi kümneks rippuma.

Kell kuus sai leiba naela kolm, ja pühkis koju, nii et tolm; siis elisappa ilmus isa, kus oli juba hirmus kisa.

Tal tella kümneks naela neli on kannus petroleumi eli; nüüd koju poole tõttab mees, ja piip tal tee peal tojab ees.

Kell kümme suhkrusappa Hilda läks wistist täna wäga hilja; see saba on ju liiga pikk, ta lõpus seisab nii kui tikk.

Kolmfada seiswad tema ees, kel pole suhkur loti sees; wast alles tella nelja ajal on Hilda poeläwe rajal.

Siis „prauhti“ uss läib nina eest, ja kaupmees hüüab poe seest: „Meil suhkur otjas, enam pole, mul teile anda naela ei ole!“

Nii terwed päewad, pooled õõdteeb sabas perelond nüüd tõõd; kuid fiskt nälg ju koputab ja tubliste meid wapus-tab.

Kui elame weel kuub kats, sja nälgib Eestis sant ja kats; ei ole meil siis enamaid, ei burshut ei wähemaid.

Drafel.

Ajalooline anekdot.

Rülaske ilmusid dragonid, kus nad elama asusid.

Weltweebel armastas talunika narrida, kes tema hiilgawaid nõõpe kartsid.

Ea pidi majas elama, mille peremees nähtawaste tema aukraadi ei kartnud; weltweebel mõtles, et see illelignee ei oleks, kui ta selle „mafile“ näitab, tellega tal tegemist on.

Kui perenaine lõunaluule kutsus, pani weltweebel oma mõega, mida ta tupppest wälja wõtnud oli, laua peale taldriku kõrwale.

Ilma et sõnogi oleks lausunud, astus peremees wälja ja tuli natufese aja pärast suure sõnnikuhargiga tagasi.

„Mis see tähendab?“ päris weltweebel.

„Meil külas kõneldatse, et suure noa kõrwale ta suure lahwi peob panema.“

Dragon pani seepeale kohe oma mõega tuppe. — ?

Punased kuradid

Richard Charley nowell.

See küsite, miks ma naisterahwoid wihlan? Kas on naisterahwas midagi arusaamatumat, ebamäärasemat ja müstilisemat? Runagi ei wõi me ta peale kindlad olla. Runagi ei wõi me teada, miksugused ideed selle pealt-näha fileda otsestse alt, kuhu meie sagedaste oma tuumade huultega armastuse pitserimärgi oleme wajanud, idanewad. Ja ometi ei wõi me salata naisterahwa jõudu. Ea wõib saada meile saatuseks, andes õnne ja õnnetust. Swynberne lasab ühes raamatust — The masque of quenees — Kleopatrat welda: „ . . . Mu motad hoidsid Maailma huuli wangis, et nende jõudu laialipuhuda, nende täskimisi muuta. . .“

Ma jutustan teile ühe loo. See ei ole teoretiseerimise, see on tütt elu. Ea näitab, miks ma naisterahwaid wihlan. Temas on fakte. Ilmasõja algul tekkisid meie kodumaal salajasel wiinaajamisel asutused. Ma armastasin sagedaste selle tegemise juures olla. Mind ei tõmma-nud wiina ipa selle juure, waid see hädaohu weetlewis, illusion, mis sala-wiinaajajaid waritfies. See ärew olet, mis kujunes kuritõõ pealt tabamisel tartusest, oli joowas-tawam, maitsewam ja ihaldatum kui wiin.

Mu wanemad elasid S. linna lähedal maal, ja et ma iga wabal filmapilgul koju sõitfin, siis olid mul ta kohalised wiinaajajad tuttawad, pealegi kui mind mõned linna tut-tawad nende juurest puksari palusid osta. Seda tegin ma hea meelega; wõisfin seejuures ihaldatud hädaohu-illusioni maitseada.

Igaühel oma õigus.

Elektroreeter "Retford." Maadleb Zurich hiiglasuure Warjagiga. Teise plasti tootli istub isand ja püüab, taela dieli ajades, omesti midagi sellest näha, kuidas need Sawet ja Koljat mõistlevad; kuid tema ees istub naisterahvas suure kübaraga.

Õnimehe wahajani hoiab isand oma pahameelt tagasi ja waitib, aga siis, kui Zurich Warjagi üle pea wõttega maha wirutab ja tal ta teist ära wastu maad suruma hakkab, lõpeb ta kannatus.

"Wabaudage proua wõdi preilli, kas te ei wõtaks oma kübara peast? Ma omesti selle eest maksin wiis rubla, et midagi näha!"

"Aga mina, herra, maksin kolmsada rubla selle eest, et nähtaks mind ja mu kübarat!"

Roolis.

"Lapsed, nii nagu ma teile ütlesin, teatate mulle tohe, kui teil kobus keegi raskete haigets jääma peats. Noh, kas teilegi ei ole midagi?"

"Minu ema jäi eila raskete haigets, meil sündis wend... aga ema ütles, et see ei ole külgehallaw..."

Tabas.

Inglise madrus waatas hulga aega pealt, kuidas hiinlane suruajal lihe hana juures töötas, seda korda seades, ja wiimaks lausi riisiga selle peale seadis.

"Mistal siis teie arwamise järele," küsis madrus pilgates, "teie sõber oma toitu sõdama tuleb?"

"Just selsamal ajal, mil teie sõber üles ärtab ja neid killest nuusutab, mis teie tema hana peale istutate."

Targa wastus.

"Keda ja rohtem armastad," küstti lihelst targalt, "oma wenda wõdi sõpra?"

Carl wastas:

"Ei hakka ma oma wenda ennem armastama, kui ta minu sõbraks saab."

"Carl leiab, et mu kulumud liiga mustab, Robert, et mu huuled liiga punased, ja August, et mu suudlused liiga lillmad on. Niisugustel tingimistel ei aita tõeste muud, kui pean uue peigmehe walima, kes minuga ilma igasugu a wustusteta täielikult rahul oleks!"

Rord õhtul, kui ma jällegi maal wanemate juures olin, läksin, nagu harilikult, külla lõpul olewa wäikse, poolmädanenud õsmiku juure, et wiinaajaja poppi läest, leda Siimuts tutfuti (linna sõprade juures teenistuses olles) mõned pudelid puustari osta. Nagu harilikult, nii ütles ta nüüd wäite, kräbe eit, et mees wäljas "waabergus" olla. Seda ma soowisingi; nii oli mul jällegi wõimalus teelatud tegewuse juure pääseda.

Läksin tuntud teerada. Oli pime, karg sügise õhtu. Saewas oli smaragdine. Kuuslede wahelt wiirastas kollane tuu. Rahwatu helgikina ga laetud puud tulid wastu nagu tondid.

Pea nägin puude wahelt tululest ja inimeste kogusi. Suba eemalt tuntsin neid. Üks oli wiinaajaja Siim, wyike, hall, punase ninaga wanamees; ta peale waadates pidi arwama, nagu oleks see inimene kogu oma elu aeg nina puustari sees leotanud, aga hästi kange puustari sees; nii punane oli see turt.

Teine oli küllangelane Ruskita Jaan, wäike, kuid jämeda kaelaga walgepea, kes laine peaga teiste inimeste seljataga armastas nohiseda, joochnult aga kõitide ees oma suuri ruskilaid wibutas.

Kolmas oli lihunik linnast, leda külas Härja Sarwets tutfuti. See oli härjawaatega noormees, werejoomisest punane kui alles kuumast saunast tulnud.

Need ka s wiimast seisis wastamisi, wihased, walmis teineteist ära sõdama. Ma ei imestanud, nähes neid wihastel wastamisi, sest nad armastasid küllaneidu Miilit; küll aga imestasin nähes neid korraga siin, sest harilikult oli nii: kui üks neist siin end täis jõi, oli teine Miili juures.

"Klimp oled", kraatsus Ruskita Jaan oma kõwerail jalgil taarudes. "Ma sulle n-näitan, loomasapp."

Järgmisel ilmapiigul oli lihunik Ruskita Jaani kaelusest finni ja mõlemad weeresid mööda maad.

Ma ei pannud seda riidu tähele, pidades seda harilikult talle misfets.

Läksin wiinaajamise koha ligidale, mille ümber hagdewõru oli ja mille keskel tuli katla all õõgus kui tallistivi sõrmuse sees. Siim oli ametis: seadis hagu tuletasemel.

Ma waatlesin wiinaajamise "masinat". Suurest sauega pealt kinni mäkitud katlast läts peenile wasttoru weega täidetud anumasse, kus ta wee sees mitmed keerud tegi ja siis nagu uss oma pea anuma teisest serwast wälja pistis, kusjuures länguteeratud toru otsast piiritus nagu hõbelõng pudelisse nõrises.

Siim jutustas mulle Ruskita Jaani ja lihuniku rütu põhjust. Üli oli järgmine. Lihunik oli Miili juure läinud ja seal Jaani eest leidnud — Miili kaenlas. Lihunik oli siis Jaanile paar hoopki pannud. Selle peale ei jäänud

„Rodusõda.“

Mees: „Smelit, riigid kirjutavad ühenduse lepingule rahu pidamise eesmärgil, naised abielu ühenduse lepingule tobusõja algamiseks alla.“

Ja Jaan võlg. Kui siis teised waele tulid, olid mõlemad wihamehed siia tulnud, et sin selgeks teha, kumb neist Miili omale saab. See pidi kattemise teel selgeks tehtama.

Sel ajal, kui Siim seda jutustas, filmasin äkki kaugel midagi kollast liikumat. Ma tundsin kartust. Wabest diirataste meid sisse ja wõetakse wiinategemise pealt kinni? Misfuguse halwa lõpu saaks siis minu ärevuse-illustion?

Kogu oli ligemale tulnud. See oli naisterahwas. Ma sain rahulisemaks, kui Miili ära tundsin. See neiu oli sirge nagu fott-maast, uhte kui lipp, weetlew kui alles puhkenud liilia. Tal olid mustad juuksed kui sammet.

„Jätke järele“, hüüdis Miili rabelajatele, kes nüüd üksteise juurest eemale kargasid ja näod tegid, nagu ei oleks midagi sündinud. „Ma olin hirmul“, jattas Miili, „otšisin kogu metsa läbi, kartes, et üks eht teise juba maha löönud. Ma ei taha, et te minu pärast katkete.“

Rusika Jaan kargas ette:

„Niisugune klomp, see lihunit! Ma talle näitan.“

Lihunit wõttis maast, wõitluse paiga lähidalt, piiritusepudeli ja klaasi, kallast, jõi ise, kallast uueste ja pattus siis Miilile:

„Joo, totšite“, ütles ta.

„Teie olete juba lattu täis mõlemad“, sõnas Miili sõrjuwalt. „Ma tahan ühe teist laasa wõtta, muidu lähete jälle naallema ja mine tea, kuidas see lõpeb. Sellepärast ma tulingi. Jaan, tule siia, ma saadan su koju magama.“

Kuid Jaani asemel kargas lihunit Miili kõrwale.

„Mina tulen, mu totšite.“

Miili ldi käega. „Üks lõit, kui see sulle nii suurt lõbu teeb.“

Seal kuuldas Jaani heal, nii kurb ja hale kui üffitul nälgunud hundil laandes:

„E—ei, mina. Mi—na.“

Ja Jaan haaras teiselt poolt Mi li käsiwarrest kinni. Miili waatas uhkelt oma ümber ja ei teadnud nähtawaste, kumba neist wõist eiatest laasa wõtta.

„Ara puutu oma rooja se käega mu totšile!“ hoiatas ühel pool lihunit.

„Ara puutu siia, lihunit“, karjus teisel pool Rusika Jaan; „see ei ole wafitas ega lehm, keda ja läperdama oled harjunud, waid minu mõrjsja.“

Lihunitu punane nägu läts ämaruses weel punasemaks; ta meeletohwadele paisufid sooned. Uga waade, mis Jaani tabas, oli härja waade, kes punast wärwi näeb.

Miili tõmbas end poiste käest lahti. „Kui te minu pärast kistkema hakkate, siis lähen mina üksi, ja ärge tunagi minu juure tulge.“

Ta jootsis kergetiimulifena metsa, peatas ja hüüdis kaugemalt:

„See, kes enese wäljamagab ja enam kunagi wiina suhu ei wõta, wõib minu peale loota.“

Wõitsid wahtisid wihafelt teineteise otsa.

Rusika Jaan tegi liigutuse, nagu tabaks ta Miilile järele minna.

Härja Sarw tegi samafuguse liigutuse.

Rusika Jaan kiristab läbi hammaste:

„Mii see ei lähe, klomp.“

Härja Sarw wastas:

„Klomp oled ise. Täna peab selgeks saama, kas siia wõi mina.“

Jaan wehkleb lihunitu nina all rusikatega. Seal kuuldas hoop ja Jaan langes kõwuli maha. Kuid järgmisel filmapilgul oli ta ülewal ja karjus meeletult:

„Tule wälja, seajopp!“

„Siim“, hüüdis lihunit, „too pudel puštari ja wiinaklaasi. Mina mahtan.“

Siim wiiwitas, kuid lihunitu ähwardawast pilgust oli küllalt, et ta piirituse ja klaasiga ilmus.

„Kalla minule, Jaanile. . .“ lamandas lihunit. Nüüd alles filmas ta mind ja lihas juure: „ . . . ja sinna nooreherra!.“

Ta neelas klaasi ühe lonksuga tühjaks ja ütles mulle: „Teie waatate, et wõitlus ausalt läheb ja annate lõpuarwe.“

Ma wõitsin, et lepitus asjata oleks; wiha oli omad juured liig sügawale lastnud. Et mind toore jõu wõidupidu ei humitanud, siis rüüpaasin, et etendust külmawerelise malk pealt waadata. Kumb wõidab Miili? See oli siiski humitaw küsimus.

Järgmisel filmapilgul tormasid mõlemad wastased wastamisi. Härja Sarw oli külmawerelisem kui Rusika Jaan. Wõitlus oli wäga äge. Amaras näis, nagu oleks heitlemas üks hulga jalgade ja kätega olemus.

Itka wihasemaks muutus wõitlus. Nüüd löödi kuhu juhtus. Särgid wudenesid poiste seljast, kuna walged riidetüüdid nagu suured lumelahmatad lendasid.

Jhude peale ilmusid punased hoopide jäljed; näis nagu lööts keegi nägemat; olemus nägemata pinsliga punaseid wärwiplekid kumbagi ihu peale.

Aegajalt röögatas üks ja teine. Need inimesed olid oma aastasadade pikkuse edenemise endast heitnud nagu särki, et wõidelda instinktide alastiolekus. Ja mida kauem nad wõitlesid, seda energisemaks muutus wõitlus; nüüd wõideldi tüünte ja hammastega nõgu kaugel asjal. Eugewam pidi wõitma, et nõrgem allaannaks wastupidawamatele lihafetele, mõjuwamatele lööbile.

Ülki kumardas Rusika Jaan. Runa ta tugewa hoobi kuklasse sai, kargas ta maast üles kui wedru, andes milligagi lihunitule tugewa hoobi wastu rindu, kust järgmisel filmapilgul punane wercjoon üle rinna nõrgus, nagu punane wõitluse pooleks lõigates selle paljast ihu. Lihunit karjus hingeldades:

„Wõi kiwi wõitis, raišt, kiwi. . .“

Kuulutus.

Möödaläinud nädala algul on minu naene, puudrifabas seisest, ärakadunud!

Lähtfamad tundemärgid. Soiat wähe mõlemaid tagumisi jalgu. . . Suutsed ja ja lakk pahemale poo'e — (muidugi saksis) . . . tiblasi nähes pilgufab ta pahemat filma . . . waatab alati tagasi, kui mõni meesterah was löhatub, eht „ffiff“ teeb, uulitfarennideft üle astudes tõstab alati riided üle põlwe . . . Sõbb kõigeparema ifuga pillifi „Armatin“ ja jäeb alati seifafama, kui kusagil № 606 eht 914 märtab.

Kes teda pruulimata tagasi toob, see wõib julge olla, et ta nii minu kui ta tema poolt oma endise terwise juure jääb.

Leidmise karral palutakse mitte rohlem tuua, kui ainult üks. . . Waew ja toomise tulud saawad aufaste ruffitate abil tafutud. . .

Lehtimetsa Kaarel.

Rämps tõit.

„Noh, kellele fina fiis oma hää e andfid?“

„Els itla 21.“

„Sul ei seifa muud peas kui kaardid.“

„Kas kaardid wõi walimised, üks rämps tõit.“

Benemaal.

Ei wõi juft falata, et meil mingifugune teine fiisteem tarwitufele oleks wõetud.

„Nüüd on wabadus, igakõiks wõib teha mis tahab.“

„Meisalllem“ — Is —

Ta tõukas wastase tugewa jõuga eemale ja tõmmas püffrihima külles rippuwast tupest Soome püssi wälja; fiis hüüdis:

„Siim, wiina!“

Siim tuli uue, täidetud w' deli ja wiinatlaasiga. Pihunit jõi wiina nagu wett ja sõnas, werise käega üle suu pühtdes:

„Siim, sul on püss, anna Ruffla Jaani, mõistad.“

Ma astufin wähele. „See ei lähe, see wõib halwa lõpu saada,“ sõnasin. „Lüdrul, kes omale üht peigmeest ife walida ei mõista, ei ole wäärt, et mõni tema päraft wigastatud saaks.“

Pihunit waatas põlgufega minu peale. „Pea suu,“ sõnas ta. „tee, et ife ei saa.“

Ra Ruffla Jaan idi. Siim tõhles noa toomise juures. Kuid jällegi oli Härja Sarwe pilguft ta peale küllalt, et ta noa tõi. Ma taganesin kaugemale, ja wihane oma jõuetufe peale, et ma nende lepitufeks midagi ei suutnud teha, idin klaasift paar tugewat lonksu.

Algas wõitlufe lohutawam järk. Wõitlejad ol'd, sellepeale waatamata, et nad alles wiina idid, nagu taimemaks muutunud. Püüti ettewaatlikult, waba käega nuga hoidwa käfwarre peale lüües, noahoopa kõrwale juhtida.

Kuid pea nõrgus weri Ruffla Jaani õlast. Were nägemine tõi pihunitu filmabesse ifeäraliktu tulufese. Kuid pea oli ka tema laks n äikeft haawa saanud, ja tema ihu peale ilmusid punafed weretriibud.

Itta punafemaks muutufid wõitlejad. Oli see tõega nii? Wõi oli see tule punafest kumast? Wõi oli see wiinast?

Nad wõitlefid nagu laks punast kuradit wastamifi.

Nägin selgeste, kuidas Ruffla Jaani püss Härja Sarwe käfwarde tungis, kuidas käfi jõuetult rippuma jäi, kuidas weri alla nõrgus nagu kraanift; ja nägin: werefoon oli läbilõgatud.

Kaks kogu sulasid ühels, punafed, lohutawad. Siis kuulduft lohutaw karjatus ja Ruffla Jaan langes selili maha, nii pill kui ta oli, püss rinnus.

Härja Sarw karjus:

„Siim, wiina!“

Kuid keegi ei tulnud. Ta kordas hüüet. Kuid keegi ei tulnud. Ja nüüd alles märtafin mo, et Siimu ei olnud. Oli ta ära põgenenud, nähes hirmust tõde? Kaks abi tooma? Kuid see oli hilja.

Wiina t aas, mida ma, ilma et seda ife oleks teadnud, käes hoidfin, langes maha. Seda nägi Härja Sarw ja ta tuli mu poole. Ma taganesin, ilma et oleksin omi filmi selle werise kogu pealt kõrwale pöörata suutnud. Ta üks käfi rippus. Ta wõttis minu klaasift maast. Ta tõadis kindlast oma ohwri juure tagasi. Ma mõistfin: ta oli wõitlufe ajal wiina wälja higis'anud ja nüüd kõrwetas ta siiffond.

Ta naeris meeletult ja sõnas:

„Arapõgenesid jänesed. . . Uga wõin ta teiffifugust wiina juua. . . Ja see saab mu janu kustutama, tean seda kindlaste.“

Ta kumardas furnu kohale. Ma waatfin ta peale. Ma pidin seda; ma ei wõinud joosta. Ja fiis nägin tõige lohutawamat. Härja Sarw tõstis pooleli merega täidetud klaasift ules. Kustuw helm wiinaahju alt langes klaasift peale ja tõmmas selle peale nagu hõbedase joone.

Naine: „Küllalt — tänasest päevast peale panen ma ka meil kodus revolutsioonilise dissiipliini määtsma! Mõistab?“

Mees: „Jälle uus seadus, mida mina ei tunne! Revolutsiooniline dissiipliin...“

Naine: „Revolutsiooniline dissiipliin tähendab seda, et kõrgem võim sõnalausumata alama võimu käskusi peab täitma!“

Ja Särja Sarw jäi werd, inimese werd, nii, nagu lihunikud tapamajas looma werd joovad. Ma hakkasin jooksuma. Nagu oleks teegi nägematu, tundmatu mu kannul, jooksin ma edasi, läbi põhjatu sügisõõ.

Siis lomistasin ja langesin — teadmatusse.

* * *

Kui ma teisel päeval end kusahilt kraatwist olin ülesse koristanud ja, Siimu tema osmitust kätte saades, üdse wiinaajamise paiga juure sundsin tulema, leidmine sealt kaks furnukeha.

Saanist mõned jammud eemal lamas Särja Sarw; ta oli warest tühjaks jooksnud.

Ta tahtis wist Miili juure minna, heitis ennast jalgu pühama, ja jäi sinna.

Kes oli selles süübi? ..

Sellepärast wihtlan ma naiserahwaid. . .

Revolutsion kaitsejad.

Sel päeval, kui ettevalmistuse-klassi õpilased teada said, et walitsus õpilastele õpejõutude poliitilist seisukohta käsitsi filmas pidada, tutsuti ettevalmistuse-klassi õpilaste „ühingu“ ülesõidne koosolek kokku, kus järgmine resolutsion wastu wõeti:

„Ei määtsa kuidagi burshuulisi kooliõpetajaid hellitada, waid peab wõimsalt kooliõpetajate ühendatud proletariadi aluspinnal seisma, walmis wõitlusseks kontrewolutsionäridega.“

„Wahwalt lastud!“ kütisid kuulajad.

„Ras sõna „resolutsion“ tuleb kõwa „t“ wõi pehme „d“ ga kirjutada?“ küsis wäike, kolme jala pikkune „sekretär.“

„D ja loll! Muidugi tahe kõwa „t“ ga,“ andis targem nõu.

Kooliõpetaja Kolmplug astus halba aimamata klassi. „Roh lapsed,“ sõnas ta, „täna hakkame dikteerima.“

„Lubage,“ ütles „ühingu“ esimees, „meie ei ole teie lapset, waid seltsimehed.“

„No hea, hea,“ naeratas Kolmplug. „Seltsimehed, wõtte heidid wälja. . . Tähelepanemist — ma alustan. . .“

Kui suwel, püua ajal, talupoeg ärewil olekus. . .“

„Uga miks ta ärewil on?“ küsis leegi.

„Sellepärast, et püud on,“ wastas kooliõpetaja.

„Se, he, et püud on. . . Keda te petate? . . . See on ritas tohamaanil, kes Eesti asutawa kogu pärast ärewil on. . .“

„Ea on ärewil, et kommunistilise töölisterpartei läe on ülemwõim ja tääl, aga mitte kodanlistel häbasotfalistidel.“

„Mis jutt see on,“ sõnas Kolmplug warjatud pahameelega.

„Wõtte teine tütt, see ei läi meie programmiga kokku,“ urises terwe klass.

Kooliõpetaja alustas:

„Ras on linnufesel muret,

kust ta saab,

mis ta sööb,

kas ta ta nälgä sureb?“

„Ruidas nii?“ küsisid koolipoisid pahemapoolsetel pindidel.

„Tähendab, ta on ilma mureta!“ Miks ta ilma mureta on? Lubage küsida, kes ta eest siis muretseb?“

Kooliõpetaja jattas:

„Seft ta loodab looja peale,
hüppab seal,
otja peal,
rõemast idstab heale.“

„Wale!“ ütlesid pahempoolsed. „Tunneme neid Kana-
ria linnulesti! Istuvad puurides nagu bursihuid sohwal,
kuna nende eest hoolt kantakse, nende eest muretsetakse. Ja
mis nad sööwad? Proletariadi werehigi.“

„Selfimehed!“ alustas Kolmpluss wärisewal häälel,
kuid temalt wõeti sõnadigus ära.

„Andle teine tükk „diktowolats.“ . . . Nisugune, mis
kontrewolutsioniline ei ole.“

Kooliõpetaja luges:

„Sõdistwad sõjamehed,
inimlõuna, hied, ehed;
lend sib õhus wihinol
kuulid iluwel ja all.“

„Widage, pidage! Kelle pihta kuulid lendawad?“

„Mis?“ küsis kooliõpetaja Kolmpluss, kuna ta põiwed
wihast wärisesid.

„Kuhu lendasid kuulid? Keda tapawad sõjamehed?
Punafelaordimehi? Ukrain'isi? Miks te ei wasta? Miks
te lahwatuks lähete?“

Kooliõpetaja Kolmpluss langes kõssi ja hakkas nutma.
Ja ta näitas nii wälte ja armetu, et ta osa hellatundelisi
kooliõpilasi nutma hakkas.

Uga sekretär, kes oli küünud, las resolutsion kõwa „t“
wõi pehme „d“ga kirjutatakse, kes kolm jalga pill oli, ro-
hi's toolile, pulbi taha, ja ta näis kui hitglane.

Ta wõttis sule ja kirjutasi, et kooliõpetaja Kolmpluss
kontrewolutsionilisi kalburusi awaldab. Ja ta tundis, et
ta käes on piiramata wõim.

Mark Twain'i naljad ja lõõksõnad.

Kord küsis kooliõpetajanna wälte Marki käest kokku-
pandub nimesõna, kus sõdumise märk (devis) wähel on.
Wähese mõtlemise järele wastas Mark: „Linnu-puur“
(Bird-cage.)

„Ja mispärast peab just selles sõnas sõdumise märk
wähel olema?“ küsis kooliõpetajanna.

„Sellepärast, et lind seal peal istuda wõiks!“ wastas
wäite Mark.

Noores eas oli Mark liiga elaw ja wallatu. Sage-
daste kullus ta wette ja mudaautudeesse. Ühel päewal
oli ta jälle kuhugi wette kullunud ja toodi märjalt nagu
kaskipoege koju. Ema ei imestanud enam selle nähtuse
pärast, waid ütles tigevalt poisile: „What! with your new
trousers on.“ (Mis, ja sul on weel koguni uued püksid
jelas.)

„I didn't have time to take them off, mother.“ (Mul
ei olnud enam aega neid jalast ära wõtta) kaebas pois
nutufelt.

Noorena käis Mark Twain pühapäewatoolis. Kord
korjati Hiina misjoni heaks andeid, kusjuures iga kooli-
pois kobe salmi pidi üttelema. Esimene pois luges:
„It is better to give than receive“ (Anda on parem kui
wõtta), mille eest ta kooliõpetajalt kiitust sai. Teine pois
luges: „Waste not want not.“ (Ära pilla ja ja sa ei laena
ilmassti), mida kooliõpetaja täiesti heaks ei kiitnud. Kui
järg Mark'i kätte tuli, wistas ta oma ande järgmistele
sõnadega korjamislarpi: „A food and his money are
soon ported“ (Narr saab oma rahast ruttu lahki.)

Marki noorena aastatest jutustab ta ema järgmise
ülihuwitawa loo. Mark tahtis jälle, nagu see ta harjunud
kombe oli, ilma õhtupalwe lugemata woodisise minna.
Ema tõreles ta'ga ja ütlesis Daewa-Na igapäite leima eest
tänada. Selle peale ütles pois: „I'll tem him we found
a dead cock — roach in this morning's loaf, too“ (Siis

pean ma talle ka üttelema, et meie täna hommikul surnub
taralani leima seest leidmine).

Inglismaal reisides, sai Mark Twain wäga palju
päewapilti, kus igamees tahtis tema sarnane näo poolest
olla. Kellegile ninatule saatjale wastas Mark järgmiselt:

„Teie päewapilt on täiesti enam kui ma ise mu sar-
nane, sellepärast olen ma ta raami sisse panna lastnud,
et ta mul habeme ajamisel peeglist oleks.“

Kord kutsuti Twain kuhugile raamatulogu awamisefe,
mida taks miljonäri selle linnale, kus nad endi waranduse
oib tollu ojanud, kinkiswad. Oli ta suur õhtuõbbel kor-
valdatud ja mõlemil pool saali ufte rippusiwad miljonäride
pildid. Kui kuulus naljahammas neid pilti filmas, jäi ta
nende ette seisima ja ütles, testele tübja toba peale näda-
tes: „And where is the Saviour?“ (Sa kus on siis õnnis-
tegiija.)

Kord oli Mark Twain rikka naabri juures külalises,
kellel suut raamatulogu oli, milledest nii mõnigi suurele
naljahambale meelbis ja ta neid heaweelega oleks loota
wõinud. Sellekohase soowiamalduse peale wastas naaber,
et ta põhjusemõttelikult oma raamatuid kalgil wälja ei
laena, kuid Mark Twain wõib igal ajal neid lahelt raam-
matulogus lugeda. Mõne päewa pärast saatis naaber
oma sulase Mark Twaini käest niidumafinat saama, sol
aga järgmise wastuse: „Põhjusemõttelikult ei anna ma
õma niidumafinat kellegile, tabate teie cga minu muru
peal tarwitada, siis wõite igal ajal lahelt minu poole
tulla.“

Ühest A nerita õpetajast, kes karstufelõnest käis pi-
damas, jutustab Mark Twain järgmiselt: Õpetaja näeb
kord noort meest kõrtsust wälja tulewat ja ütles kõne sees:
„Jg, kord, kui ma näen noort meest kõrtsist tulewat,
tahaksin ma talle ütelda, noormees pööra ümber, sa ei
ole digel teel!“

Soimetusele saadetud raamatud.

Suguhaigused.

Kudas nende eest hoida ja arstida.

Mõjulad rohud ja asjatundlikud juhatused. Prof.
Dr. Paul Wschl, prof. Dr. Ernest Fingeri, prof. Dr. F. From-
me, Dr. Gdm. Lesfert, Dr. M. Schrieneri j. t. järele.

„Teaduse“ kirjastus, Tallinnas. Hind 1 rubla.

Meie Matsi tähtsaamat 1918. Ühes sei- nakalendriga.

„Teaduse“ kirjastus. Hind 1 rub.

Weiße „Nasta“ kalender 1918.

„Mõtte“ kirjastus. Hind 40 kop.

Uus kalender 1918.

„Mõtte“ kirjastus. Hind 25 kop.

„Meie Matsi“

tellimiste wastuwõtmine 1918. a. peale awatud

Tellimise hind kättesaamisega aastas 14 r. — L.
6 kuu eest 8 r. 3 kuu eest 4 r. — L. Toime-
tusest ise ära wiles: aastas 12 rubla, 6 kuu eest
6 r. 50 L., 3 kuu eest 3 r. 50 L. Almus iga laupäew.
Adressi muutmise eest 50 kop. Adressi muutmisel ja
tellimise uuendamisel palume senist adressi nr. teatada.

Toimetus ja talitus:

Harju ja Kütiküli uulitsa nurgal nr. 46/15
Tallinnas, „Teaduse“ raamatulaupluses.

Lättmata.

„Sead sa, Piul, mis?“

„Noh mis, tullate?“

„Sõidame Lapimaale, seal testab õõ terwelt kuus kuud!“

Ega ront ronga filma nofi.

Parnu taluperemehel olid tulipunased juuksed, rentniit aga oli oma tõmmu näo ja mustade lähärjuustega päris must ase laadi.

Peremees oli parajaste mefilasteperet taga ajamas ja sulane parandas rehapulki, kui perenaisele äkki üks peretonna liige juure tuli. Rentniitu naine tegi perenaise eestjuu järele ja tõi lah poja ilmale.

Perenaine vaatab kartlikult oma lapse peale, kellel mustad juuksed lähäras nagu mustlase.

„Sead mis,“ ütles ta ämmamoorile, „waata järele, misfugune laps meie rentniitu naisel on... Võib olla, eht wahetame ümber, et peremees mustapealise lapse pärast minu peale wihafeks ei saaks!“

Ämmamoor läheb rentniitu naise woodi juure ja tuleb siis tagasi.

„Rentniitu naise lapsel on tulipunased juuksed!“

„Uhaa!“ hüüab perenaine. „Tulipunased juuksed! Siis las, minu laps jääb pealegi minu juure, ma nüüd peremeest ei kardal! Meie oleme rentniitu naisega mehed logetmata ära wahetanud.“

Dskas wostata.

Reegi shah nägi kord unes, et tal suust hambad wälja langessid. Hommitul kutsus ta täheuurija ja küsis, mis see tähendab.

„See tähendab, wägen walitseja, et kõik sinu lapsed enne find ära surewad!“ wastas tähetundja.

Shah wihastas, pani täheuurija wangi, kutsus teise ja küsis, mis unenägu tähendab?

„See tähendab, oh suur walitseja, et sa kauem elad kui sinu lapsed,“ wastas täheuurija.

Selle wastusega jäi shah rahule ja andis tähetargale rikkaliku kingituse.

Sariduse ja terwise heaks.

Georg Lurich, maailma kuulsam esimaadleja, mõtleb veel mõneks nädalaks Tallinna jääda ja selle aja sees maadlemise kursusi toime panna, ilma et omale rasu nõuaks. Jstid, kes nendel kursustel maadlust soovivad õppida, teatagu sellest „Kalewi“ jelsile. Osawõtmise eist määratakse küll wäite mats, kuid see lähed täielikult Eesti rahwa üllikooli heaks. Arwatawaste wõtab ka hr. A. Uberg kursuste juhatamisest osa. Mõlemad jõumehed on juba waremalt amalikude knd. dega rahwa üllikooli heaks esinenud, millest kuniite summa on fise tulnud.

Georg Lurichi kirjatöö

„Wõitlus — terwise hallikas.“

järg ilmub lähemas numbris.

Meie Matsi järgmine (183.) number ilmub

2. (17) märtsil.